

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ФОНД СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ,
ПІДТРИМКИ І ДОПОМОГИ
ВЧЕНИМ УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНАМ ЇХ СІМЕЙ

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

МАТЕРІАЛИ

*Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих вчених*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ

15 квітня 2003 року

Наука і освіта
Дніпропетровськ
2003

УДК 801/802
ББК 810
М 34

Головний редактор:
декан філологічного факультету ДНУ Родний О.В.

Редакційна колегія:
Дьяконов Г.П., Потніцева Т.М., Пономарьова Л.В., Костенко В.Г.

М 34   **Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених “Актуальні проблеми філології”**. - Дніпропетровськ:
Наука і освіта, 2003. - 212 с.
ISBN 966-7191-76-3

У збірнику надруковані матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених “Актуальні проблеми філології”, яка відбулася 15 квітня 2003 року на базі філологічного факультету Дніпропетровського національного університету.
Для студентів, аспірантів та викладачів вузів.

УДК 801/802
ББК 810

ISBN 966-7191-67-2

© **Колектив авторів, 2003**
© **Наука і освіта, 2003**

ментарність мислення, свойственна раннім произведениям Ш. Бронте говорить о незавершенности, продолжении, разомкнутости их художественной системы. В "Мине Лоури" в каждом эпизоде уделяется большое внимание поведенческим характеристикам персонажей, внешним проявлениям внутренних ощущений. Однако смена эпизодов происходит довольно неожиданно, резко. Соединяющий элемент между отдельными фрагментами текста - комментарии, краткое изложение основной идеи или события, происходящего или произошедшего в эпизоде. Романтическому сознанию присуще торжество бесконечного над конечным, процесса над итогами. Так, финал "Миной Лоури" напоминает недосказанное, оставленное на полуслове предложение. "The duchess went to Hawscliffe that night. Keeping his promise, for once, he accompanied her to Verdopolis the next morning...Lord Hatford still lies between life and death. His passion is neither weakened by pain, piqued by rejection, nor cooled by absence. On the iron nerves of the man are graven an impression which nothing can efface" [4, с. 55].

В "Мине Лоури" происходит процесс освоения эстетических принципов романтизма и расставание с ними.

Литература:

1. История заруб. литературы XIX века. - М.: Высш.шк., 1999.
2. Соколова Н.И. Концепция личности в юношеских произведениях Ш.Бронте. МГПИ им.Ленина. - М., 1989.
3. Christine Alexander. The early writings of Charlotte Bronte. Gr. Bg., Billing & Sons Ltd., Worchester, 1983
4. Charlotte Bronte. Mina Laury. Penguin Popular Classics, 1995
5. Winifred Gerin. The Brontes. The Formative years. Gr. Bg., Longman group Ltd., 1973. - P.56.
6. FN. - P.38-39
7. Tom Winniffrith. The Brontes. - P.23, 25, 26.

УДК 821.111-22(043.2)

Бугайов О.Є.

Національний авіаційний університет

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ТИПОЛОГІЇ КОМЕДІЙ В.ШЕКСПІРА

В ході викладання цієї частини курсу зарубіжної літератури, яка присвячена творчості В.Шекспіра, а саме його комедіям, неодмінно слід робити наголос на двох обставинах.

По-перше, твори В.Шекспіра, і комедії зокрема, були народжені в період зрілого Відродження, що дало драматургу можливість збагатити свою творчість надбанням своїх попередників. Внаслідок цього комедія Шекспіра увібрала в себе багато різних літературних та позалітературних

джерел, таких як антична та італійська "вчена комедія", середньовічний фарс, англійський фольклор, традиції народних святкувань. В зрілих комедіях Шекспіра всі ці елементи постають в синтетичній єдності.

По-друге, комедії Шекспіра були створені в оптимістичний період доби Відродження і відобразили найкращі риси цієї доби. Шекспірівська комедія сповнена ренесансного світосприйняття, віри в природну доброту вільної людини. Вона відображає життєрадісність доби Відродження, оптимістичний світогляд, який, на відміну від середньовічного мислення, сміливо стверджує радощі земного життя. Це зумовило наявність в комедіях Шекспіра таких характерних рис, які виокремлюють їх з-поміж інших творів цього жанру.

В першу чергу слід зазначити, що комедія Шекспіра не є сатиричною. Сміх, який звучить в шекспірівській комедії, не схожий на лютий, уїдливій сміх традиційної звинувачувальної комедії. Він виражає не гнів і заперечення, а буйну радість життя, бурхливі веселощі здорових і щасливих людей [1,2].

Рушійною силою комедій Шекспіра є кохання. Тема кохання має у Шекспіра глибокий філософський смисл. Навколо кохання героїв розгортається гостра боротьба світоглядів. Нерідко закоханим доводиться відстоювати своє право на кохання у протистоянні з волею батьків, котрі прагнуть оженити дітей на свій розсуд. Проповідь вільного вибору в коханні є співзвучною з ідеєю свободи людської особистості – основою ренесансної філософії.

Кохання в шекспірівських комедіях утверджує ренесансну ідею рівноправності чоловіка і жінки, що також слід вважати новаторством Шекспіра. Жінка в його комедіях виступає як рівна з чоловіком істота. Показовим є те, що в більшості комедій саме жінкам відведена провідна роль в утвердженні нових, гуманістичних принципів моралі.

Ще однією прикметною рисою комедій Шекспіра є їх багатогранність. Люди тут не лише веселяться та закохуються, а також сперечаються, обурюються, плачуть, воюють з ворогами. Піднесено-романтичні почуття знаходяться поруч з насмішкуватою розважливістю, буфонада – з серйозними драматичними подіями, казкова фантастика – з життєвою достовірністю.

Впливом фольклору, що його зазнала творчість Шекспіра, пояснюється наявність фантастично-казкового елемента в його комедіях. Казкова фантастика служить Шекспіру для створення образу гармонійного світу Відродження, в якому людина апіорно є доброю.

В багатьох комедіях Шекспіра присутній пасторальний мотив втечі героїв із сповненого ворожнечі життя в царство Природи, найчастіше в ліс, де вони знаходять спокій і щастя [2]. Філософський смисл теми лісу є очевидним. Образ природи уособлює ідею ренесансної гармонії, в якому ця ідея знаходить безпосереднє поетичне втілення.

Для досягнення комічного ефекту Шекспір використовує різноманітні засоби. Це і комізм ситуацій, і комізм персонажів, і різні мовні засоби комізму у висловлюваннях персонажів (каламбури, комічні порівняння, гумористичні імена та ін.). Проте справжня суть комедій Шекспіра, особливо тих, що були написані в період творчої зрілості драматурга, полягає у розкритті комічних характерів, багато з яких займають почесне місце серед найвизначніших образів світової літератури.

Література:

1. Аникст А.А. Творчество Шекспира. – М.: Изд-во худож. лит-ры, 1963. – 615 с.
2. Бартошевич А.В. Поэтика раннего Шекспира. – М.: ГИТИС, 1987. – 55 с.